

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

У Правилима пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар), 10 број 2/12-3 од 27.4.2012. године, 10 број 2/12-2 од 26.12.2012. године, 10 број 2/6-3/1 од 9.10.2013. године, 10 број 2-8/21-2 од 25.07.2014. године, 10 број 2-8/23-4-1 од 29.12.2014. године, 10 број 2-9/12-2 од 11.12.2015. године, 10 број 2-9/18-2 од 18.3.2016. године, 10 број 2-9/33-2 од 18.01.2018. године, 10 број 2-9/36-7 од 22.3.2018. године, 10 број 2-9/39-2 од 10.10.2018. године, 10 број 2-9/40-4 од 26.12.2018. године, 10 број 2-9/46-2 од 25.06.2019. године, 10 број 2-9/51-2 од 22.01.2020. године, 10 број 2-9/54-4 од 25.03.2020. године и 10 број 2-9/67-2 од 23.08.2021. године, врше се следеће измене и допуне:

Члан 1.

Тачка 1. став 2. мења се и гласи:

„Централни регистар обавља и друге послове у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, законом којим се уређује јавни дуг, законом којим се уређује преузимање акционарских друштава, законом којим се уређују привредна друштва, законом којим се уређује пословање банака, законима којима се уређује пословање отворених инвестиционих фондова са јавном понудом, алтернативних инвестиционих фондова, добровољних пензијских фондова, законом којим се уређује приватизација и другим законима.“

Члан 2.

Тачка 2. мења се и гласи:

„ у Централном регистру се обављају следећи послови:

- вођење регистра финансијских инструмената;
- отварање и вођење рачуна финансијских инструмената;
- вођење регистра заложног права на финансијским инструментима;
- вођење и чување електронске евиденције о финансијским инструментима;
- вођење обрачунских новчаних рачуна чланова централног регистра;
- упис, испис и све промене на финансијским инструментима;
- организовање и управљање системом за салдирање, послове клиринга и салдирања на основу закључених трансакција са финансијским инструментима и утврђивање стања обавеза и потраживања чланова централног регистра и њихових клијената;
- пренос финансијских инструмената и права из финансијских инструмената;
- утврђивање и додела једнообразних идентификационих ознака финансијских инструмената;
- вођење шифарника врста финансијских инструмената;
- послове у вези са корпоративним радњама издавалаца финансијских инструмената;
- депоновање акција у вези са преузимањем акционарских друштава;
- образовање и коришћење гарантног фонда и послови у вези са другим начинима смањења ризика у случају неизвршења обавеза члана централног регистра;
- учествовање у међународним организацијама које се баве пословима у вези са финансијским инструментима, као и сарадња са тим организацијама;
- други послови у складу са законом, укључујући активности које су неопходне за обављање послова одређених законом.”

Члан 3.

Након тачке 2. додаје се нова тачка 2а која гласи:

„Правилима пословања Централног регистра ближе се уређује начин обављања послова из тачке 2. ових Правила пословања, као и друга питања од значаја за рад Централног регистра.

Изузетно од става 1. ове тачке, Централни регистар посебним актом уређује начин обављања регистрације, издавања, клиринга и салдирања, преноса, исплате, корпоративних радњи и осталих послова у вези са појединим финансијским инструментима чији је издавалац Република Србија, када те послове обавља једно или више страних правних лица, ангажованих у складу са законом којим се уређује јавни дуг и законом којим се уређује тржиште капитала, а са којим Централни регистар успостави везу која омогућава обављање тих послова.

Циклус салдирања и временски оквир у којем су чланови Централног регистра дужни да предузму одређене радње у вези са пословима из става 2. ове тачке уређују се Правилником о терминском плану рада централног регистра.”.

Члан 4.

Тачка 3. мења се и гласи:

„Одлуке Централног регистра на основу ових Правила пословања доноси директор Централног регистра.

Директор Централног регистра може овластити једно или више лица запослених у Централном регистру да доноси поједине одлуке, односно да привремено доноси све одлуке, у складу са овим правилима пословања.

У одлуци коју донесе лице из става 2. ове тачке, између осталог, обавезно се наводи број и датум акта на основу кога му је пренето овлашћење.

Централни регистар прима и експедује акте путем поште и непосредно, у својим пословним просторијама, у току радног времена писарнице које одређује директор Централног регистра, а изузетно, када је овим правилима пословања то изричито дозвољено, и електронски (путем имејла).

Члан 5.

Након тачке 3. додаје се нова тачка 3а која гласи:

„ Директор Централног регистра доноси техничка упутства ради детаљнијег уређивања начина поступања члана и другог лица у пословима које обављају са Централним регистром.

Техничка упутства из става 1. ове тачке објављују се на интернет страници Централног регистра или преко корисничке WEB апликације Централног регистра.“.

Члан 6.

Тачка 4. мења се и гласи:

„Централни регистар послове из свог делокруга обавља на основу:

- захтева члана, суда, јавног извршитеља, јавног бележника, другог надлежног државног органа, издаваоца или другог лица које има правни интерес;
- документације уз захтев која је прописана овим правилима пословања;
- јавно доступних података из јавних, односно службених регистара у Републици Србији.

Захтев који се подноси Централном регистру мора да буде на српском језику, разумљив, израђен механографски или написан руком - читљивим рукописом, уколико га подноси физичко лице, да садржи све податке да би централни регистар могао по њему да поступи, да садржи име и презиме, матични број, пребивалиште, односно боравиште физичког лица, пословно име и седиште правног лица, матични број, адресу за пријем поште, уколико се иста разликује од адресе седишта, потпис подносиоца захтева, односно овлашћеног лица подносиоца захтева, као и печат уколико подносилац захтева користи печат у свом пословању.

Документација уз захтев се прилаже у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији у смислу закона који уређује оверавање потписа, рукописа и преписа, а уз документ на страном језику се прилаже и превод на српски језик израђен од стране овлашћеног судског тумача, уколико није другачије прописано овим Правилима.

У случају када се подноси захтев за доставу података, извода, извештаја, потврда и сл. потребна документација се доставља у копији.

Захтев и документ у облику електронског документа ће се сматрати оригиналом, односно дигитализованом копијом уколико испуњавају услове из закона којим се уређују електронски документ, електронска идентификација и услуге поверења у електронском промету.

Изузетно од ст. 3. и 5. ове тачке, фотокопија или дигитализована копија документа може бити оверена од стране члана централног регистра, потписивањем фотокопије документа, односно квалификованим електронским потписивањем дигитализоване копије документа од стране члана органа управе или лица запосленог на радном месту брокера, инвестиционог саветника или портфолио менаџера и отискивањем одговарајућег печата. На фотокопији документа, уколико се печат користи у пословању, с тим што је члан Централног регистра дужан да документ чију је веродостојност потврдио чува у складу са законом.

Одштампани примерак оригиналног електронског документа може бити употребљен уколико испуњава услове из закона из става 5. ове тачке.

Страна јавна исправа мора бити легализована у складу са законом који уређује легализацију исправа у међународном промету или снабдевена апостилом, када је иста сачињена у иностраној држави која је ратификовала хашку конвенцију о укидању потребе легализације страних јавних исправа, осим уколико је између државе у којој је исправа сачињена и републике Србије закључен споразум о узајамном ослобађању од легализације јавних исправа.“.

Члан 7.

У тачки 4а став 1. мења се и гласи:

„У сврху обављања послова из свог делокруга Централни регистар је, законом који уређује тржиште капитала, одређен за руковооца и обрађивача следећих података о личности:

- за домаће физичко лице - лично име (име и презиме), пол, јединствени матични број грађана, адреса пребивалишта, односно боравишта, адреса за пријем електронске поште;
- за странца - лично име (име и презиме), пол, број пасоша и држава издавања, односно евиденцијски број за странца, односно број личне карте странца и земља издавања, адреса за пријем електронске поште;
- за сва физичка лица – података о рачуну финансијских инструмената и новчаном рачуну, као и података о стању на тим рачунима.“.

Члан 8.

Након тачке 4а додају се тачке 4б, 4в и 4г које гласе:

„4б У сврху обављања послова из свог делокруга Централни регистар евидентира следеће податке о правним лицима:

- за домаће правно лице - пословно име, адресу седишта, адресу за пријем поште – ако се разликује од адресе седишта, адресу за пријем електронске поште, матични број и ПИБ;
- за странско правно лице - пословно име, адресу седишта, адресу за пријем поште – ако се разликује од адресе седишта, број под којим се то правно лице води у матичном регистру, државу у којој је то правно лице регистровано, адресу за пријем електронске поште и ПИБ, ако их то правно лице има, односно ако их достави ради евидентирања.

Адреса седишта домаћег правног лица подразумева град, општину, насељено место, улицу или трг, кућни број, спрат и број стана.

Податке из ст. 1 – 2. ове тачке чланови Централног регистра уносе у базу података Централног регистра приликом отварања рачуна финансијских инструмената и обављања других послова са финансијским инструментима за своје клијенте.

4в У сврху обављања послова из свог делокруга Централни регистар евидентира податке о предузетницима који су идентични подацима из тачке 4а став 1. ових Правила пословања.

Податке из става 1. ове тачке чланови Централног регистра уносе у базу података Централног регистра приликом отварања рачуна финансијских инструмената и обављања других послова са финансијским инструментима за своје клијенте.

4г Поред података из тач. 4а – 4в Централни регистар обрађује, односно евидентира и све промене и брисање података.“.

Члан 9.

У тачки 6. став 3. подтачка 1) мења се и гласи:

„Извод из Регистра привредних друштава не старији од 6 месеци.“.

Став 4 брише се. Досадашњи став 5. постаје став 4.

Члан 10.

У наслову изнад тачке ба и у тачкама ба, бб, бв, бњ, бц, бт, бу, бф реч: „решење“ у употребљеном падежу мења се речју: „одлука“ у одговарајућем падежу.

Члан 11.

У тачки бб став 2 брише се.

Члан 12.

У тачки бе став 3. мења се и гласи:

„Члан је дужан да новчана средства по основу клиринга и салдирања финансијских инструмената, као и по основу корпоративних радњи, која Централни регистар упућује на рачуне чланова Централног регистра, одмах, а најкасније наредног радног дана, пренесе на новчане рачуне законитих ималаца, с тим што обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани уплатни рачун порез на приход од капитала на остварену камату за период од дана стицања до дана отуђења или откупа дужничке хартије од вредности.“.

Члан 13.

Тачка бж мења се и гласи:

„Члан Централног регистра је одговоран за документацију и податке које доставља Централном регистру.

Подаци које члан достави Централном регистру сматрају се тачним, истинитим и исправним.

За фотокопију или дигитализовану копију документа коју члан достави Централном регистру сматра се да је начињена под контролом лица из тачке 4. став 6. ових Правила пословања и да представља веродостојни приказ оригиналног документа, односно овереног преписа или оверене фотокопије документа у смислу закона који уређује оверавање потписа, рукописа и преписа.

Централни регистар не одговара за штету коју, услед неистинитости достављених података, односно неверодостојности достављених докумената, члан проузрокује другим члановима Централног регистра, издаваоцима, имаоцима финансијских инструмената или трећим лицима.

Централни регистар и члан Централног регистра не одговарају за штету учињену другим члановима Централног регистра, издаваоцима, имаоцима финансијских инструмената или трећим лицима, а која је настала услед више силе или као последица доношења акта другог надлежног органа.

Члан Централног регистра је дужан да чува налоге које су издали клијенти, као и другу документацију у вези са пословима које обавља са Централним регистром, на начин прописан законом.“.

Члан 14.

У тачки бј став 1. подтачка 4) брише се.

Члан 15.

У тачки бк став 1. подтачка 2) брише се.

Члан 16.

У тачки бл након речи: „кастоди банка“ додају се речи: „која обавља послове у складу са законом о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (у даљем тексту: кастоди банка) и банка са дозволом Комисије за хартије од вредности за обављање послова депозитара у складу са законима који регулишу инвестиционе фондове (у даљем тексту: банка депозитар).“

Члан 17.

У тачки бн став 4. у подтачки 4) после речи: „чланства кастоди банке,“ додају се речи: „банке депозитара“.

У подтачки 10) после речи: „врши повраћај,“ додају се речи: „и инструкцијама за плаћање негативне камате или за исплату позитивне камате на девизним средствима члана на рачуну Централног регистра код Народне банке Србије (уколико постоји негативна или позитивна камата),“.

Члан 18.

У тачки бп 2. став брише се.

Став 3. мења се и гласи:

„По доношењу одлуке Централни регистар врши повраћај достављених меница, преосталих девизних новчаних средстава члана, као и средстава Гарантног фонда на новчани рачун члана Централног регистра, који је наведен у инструкцији тог члана.“.

Досадашњи ставови 3, 4. и 5. постају 2, 3. и 4.

Члан 19.

У тачки бс у ставу 3. брише се реч: “подзаконским“.

Став 5 брише се.

Досадашњи ставови 6, 7, 8. и 9. постају 5, 6, 7. и 8.

Члан 20.

У тачки бт, бћ и бу бришу се речи: „кастоди“ и после речи „банка“ у употребљеном падежу додају се речи: „депозитара“.

Члан 21.

У тачки бђ додаје се став 2. који гласи:

„У случају да члан донесе одлуку о престанку обављања одређених послова у вези са чланством и клијентима, дужан је да Централном регистру поднесе захтев и документацију сходном применом одредаба члана бн став 2. и став 4. подтач. 2) до 8) ових Правила пословања.“.

Члан 22.

У тачки бф брише се став 2.

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 2. и 3.

Члан 23.

Наслов изнад тачке бц и тачка бц мењају се и гласе:

„Послови поверени члану“

„Централни регистар врши контролу над својим члановима у делу послова из надлежности Централног регистра који су овим правилима пословања поверени члановима.

На захтев Централног регистра члан је у обавези да, без одлагања, достави Централном регистру:

- 1) документација из тачке 4. ових Правила пословања у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији;
- 2) у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији, било који документ на основу кога је унео одређени податак у информациони систем Централног регистра.

Централни регистар има право непосредног увида у документацију на основу које је члан поступио у обављању послова уређеним овим Правилима пословања.

Централни регистар без одлагања обавештава Комисију за хартије од вредности и организатора тржишта о свакој значајној повреди одредаба закона или акта Централног регистра коју почини члан Централног регистра.“.

Члан 24.

У тачки 7. став 2. подтачка 4) бришу се речи: „осим у случају повећања капитала услед испуњења обавезе из уговора о продаји друштвеног, односно јавног капитала“.

Члан 25.

У тачки 7а став 5. речи: „три“ замењује се речима: „два“.

Члан 26.

У тачки 20. став 4. речи: „три“ замењује се речима: „два“.

Члан 27.

У тачки 22. став 1. након речи: „доставља“, додају се речи: „следећу документацију за комисијску примопредају:“.

Члан 28.

У тачки 26г став 2. речи: „одлуке о статусној промени“, замењују се речима: „уговора о статусној промени, односно нацрта плана поделе“.

Члан 29.

У тачки 26д додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„Централни регистар врши поништење исписа, односно поновни упис акција у случају да Агенција за привредне регистре поништи решење о брисању друштва из Регистра привредних субјеката, односно на основу података Агенције за привредне регистре.

Од дана објављивања огласа о принудној ликвидацији друштво не може регистровати промене података у Централном регистру.“.

Члан 30.

У тачки 27. став 1. након речи: „члан Централног регистра -“, додају се речи: „корпоративни агент издаваоца“.

У ставу 1. подтачка б) брише се.

У подтачки 7) након речи: „Агенције за привредне регистре“ додају се речи:“ о промени пословног имена“.

Након става 2, додају се ст. 3. и 4. који гласе:

„Централни регистар врши упис основног капитала акционарског друштва у висини износа плаћене купопродајне цене из уговора о продаји стечајног дужника.

У случају да је износ плаћене купопродајне цене из уговора о продаји стечајног дужника мањи од вредности минималног основног капитала у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, члан Централног регистра доставља захтев и документацију у складу са тачком 13. ових Правила пословања.“.

Члан 31.

У члану 27а у ставу 3. и 4. бришу се речи: „корпоративног агента издаваоца“.

Члан 32.

У тачки 27б ст. 3. и 5. речи: „три“ замењује се речима: „два“.

Члан 33.

У тачки 27д став 1. подтачка 3) бришу се речи: „и друштва за управљање инвестиционим фондом.“.

Члан 34.

У тачки 27ђ став 1. речи: „чланом 12. став 1. тачка 8. Закона о тржишту капитала“ замењују се речима „изузетима од обавезе сачињавања, одобрења и објављивања проспекта који су прописани одредбама закона којим се уређује тржиште“.

Подтачка 2) мења се и гласи:

„обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала;“.

У подтачки 4) бришу се речи: „и друштва за управљање инвестиционим фондом.“.

Члан 35.

У тачки 29б у подтачки 5) бришу се речи: „матичног броја из регистра привредних субјеката или“.

Члан 36.

У тачки 34. после речи: “портфолио менаџера“ додају се речи: „или дозволу друштва за управљање фондом“.

Члан 37.

У тачки 35. став 3. после речи: „кастоди банка“ додају се речи: „или банка депозитар“.

У ставу 5. после речи: „је одговоран“ додају се речи: „за вођење стања власништва на финансијским инструментима, као и“.

Члан 38.

У тачки 36. ст. 1, 2. и 4. после речи: „банка“ у употребљеном падежу додају се речи: „или банка депозитар“ у одговарајућем падежу.

Члан 39.

У тач. 40, 41, 57, 62, 89. и 103. речи: „писмени “ у употребљеном падежу замењују се речју: „писани“ у одговарајућем падежу.

Члан 40.

Тачка 44. мења се и гласи:

„Налог за упис заложног права обавезно садржи следеће податке:

- назив залогодавца (власника финансијских инструмената);
- ЈМБ залогодавца;
- рачун финансијских инструмената залогодавца на коме се налазе финансијски инструменти;
- назив залогопримца;
- ЈМБ залогопримца;
- ISIN број финансијског инструмента који се залаже;

- број (количина) финансијских инструмената који се залажу;
- износ обезбеђеног потраживања;
- број и датум уговора о залози.

Уколико је предвиђено уговором, налог садржи и следеће податке:

- забрана располагања залоženим финансијским инструментима,
- право повериоца на пријем дивиденде, ануитета, купона,
- право повериоца на намирење присвајањем финансијских инструмената.“.

Члан 41.

Тачка 46. мења се и гласи:

„Новчане рачуне Централног регистра отвара и води Народна банка Србије.

Централни регистар има отворен један динарски рачун за салдирање трансакција са финансијским инструментима чланова Централног регистра и два девизна рачуна - рачун гарантног фонда чланова Централног регистра и рачун за салдирање трансакција са финансијским инструментима.

Чланови Централног регистра отварају динарске наменске новчане рачуне у пословним банкама, на које Централни регистар врши исплату динарских новчаних средстава по основу клиринга и салдирања и корпоративних радњи, а средства на овим рачунима не могу бити предмет принудне наплате.

Податке о динарском наменском новчаном рачуну члана у пословној банци, члан доставља Централном регистру писаним путем приликом пријема у чланство, као и у случају промене рачуна. У систему Централног регистра евидентира се по један такав рачун на нивоу шифре депозитара члана.“.

Члан 42.

Након тачке 46. додају се тач. 46а и 46б које гласе:

„ 46а Обрачунски новчани рачуни чланова су одговарајући рачуни отворени за члана у систему Централног регистра, на којима се воде новчане обавезе и потраживања чланова по основу клиринга и салдирања трансакција са финансијским инструментима.

Централни регистар отвара динарске и девизне обрачунске рачуне чланова Централног регистра након закључења уговора о чланству.

Уплата на обрачунске новчане рачуне члана Централног регистра врши се на основу налога члана Централног регистра својој пословној банци да новчана средства са његовог рачуна, неопходна за салдирање финансијских инструмената и новца, пренесе на рачун Централног регистра који се води код Народне банке Србије према инструкцијама за плаћање које су објављене на интернет страници Централног регистра.

У оквиру обрачунског новчаног рачуна Републике Србије код Централног регистра отворен је подрачун Акционарског фонда, ПИО фонда, Управе за трезор, Фонда за развој и др, који служе за пренос новчаних средстава од продатих финансијских инструмената које су у власништву тих лица.

466 Чланови Централног регистра дужни су да воде рачуна да на новчаном рачуну клијената има довољно средстава за салдирање трансакција са финансијским инструментима и да уплату средстава изврше на рачун Централног регистра у складу са Правилником о терминском плану рада.

За динарске финансијске инструменте члан Централног регистра уплаћује новчана средства на дан салдирања у складу са правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Члан Централног регистра је дужан да по добијању електронских порука од стране Централног регистра о новчаним обавезама по основу трговања са девизним финансијским инструментима изврши потребну доплату на свој новчани рачун, а ако има вишак новчаних средстава - може да да налог за повраћај тог вишка.

Члан Централног регистра обавезан је да, преко WEB апликације Централног регистра, унесе најаву да ће извршити уплату / исплату девизних средстава (повраћај средстава) на/са девизног рачуна Централног регистра код Народне банке Србије, а у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.“.

Члан 43.

Члан 47. мења се и гласи:

„Клиринг и салдирање финансијских инструмената и новчаних средстава се врши у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Салдирање трансакција закључених на регулисаном тржишту/МТП и ОТП тржишту, централни регистар врши по DVP принципу (*delivery versus payment*), тако што се :

- 1) примењује модел 2 салдирања, према препорукама банке за међународни систем салдирања (*bis*), односно салдирање финансијских инструмената се врши на нивоу клијента, а салдирање новчаних средстава на нивоу члана Централног регистра;
- 2) пренос финансијских инструмената са рачуна продавца на рачун купца врши истовремено са преносом новчаних средстава са рачуна купца на рачун продавца;
- 3) извршава вишеструко салдирање (*multiple settlement*);
- 4) салдирање обавља у оквиру прописаног рока за салдирање „котрљајућег“ циклуса салдирања, у односу на дан када је трансакција закључена до $t+2$ (*settlement cycle*).

Салдирање трансакција исплате новчаних средстава по основу корпоративних радњи (исплата дивиденде, главнице, ануитета, купона дужничких хартија од вредности и др.) врши се када је уплаћен укупан износ новчаних обавеза по основу предметне исплате и када су испуњени други прописани услови.

Централни регистар врши пренос финансијских инструмената и по основу плаћања другим финансијским инструментима (*delivery versus delivery – dvd*), као и пренос финансијских инструмената без плаћања (*free of payment - fop*), у складу са законом.

Клиринг и салдирање финансијских инструмената и новца обавља се посебно за динарске и посебно за девизне трансакције.“.

Члан 44.

Након тачке 47. додају се тач. 47а- 47е које гласе:

„47а Регулисано тржиште/МТП доставља Централном регистру електронски фајл са подацима о закљученим трансакцијама са финансијским инструментима (закључнице).

47б Поред трансакција са регулисаног тржишта/МТП-а, у систем Централног регистра се уносе DVP трансакције преко аукцијске платформе министарства финансија Републике Србије, аукцијске платформе Народне банке Србије, корисничке WEB апликације Централног регистра и других платформи и апликација.

На основу унетих података из става 1. ове тачке формирају се закључнице.

47в Након провере исправности података из закључница из тач. 47а и 47б ових Правила пословања, Централни регистар формира електронске поруке *swift* формата MT295, које садрже све релевантне податке из закључница у складу са упутством постављеном на WEB апликацији, и доставља их на конфирмацију члану Централног регистра, који је назначен у закључници као депозитар финансијских инструмената или депозитар новца.

Централни регистар доставља четири електронске поруке за DVP трансакције (депозитари хартија купца и продавца и депозитари новца купца и продавца).

Члан Централног регистра одговара на сваку примљену електронску поруку MT295 електронском поруком *swift* формата MT296 и MT202, у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Поруку MT296 формира члан Централног регистра који води рачуне финансијских инструмената продавца и купца, као и члан Централног регистра код кога се налазе новчани рачуни продавца финансијских инструмената.

Поруку MT202 формира члан Централног регистра код кога се налази новчани рачун купца финансијских инструмената.

Порукама MT296 и MT202 члан Централног регистра прихвата или одбија обавезу поравнања са навођењем разлога одбијања.

У случају да члан Централног регистра одбије поравнање због грешке која је настала при уносу налога на регулисаном тржишту/МТП – посредник у трансакцији, који је направио грешку, дужан је да достави писано обавештење Централном регистру ради отклањања исте.

Централни регистар врши корекцију у складу са овим Правилима, врши опозив претходно послате поруке MT295 поруком MT292 и креира поруку MT295 са статусом „*дул*“ члану који је наведен као исправан учесник у трансакцији.

47г У систему Централног регистра се израчунавају нето новчане позиције чланова Централног регистра - поступак нетинга новца, што подразумева утврђивање

мултилатералних нето новчаних дуговања и потраживања чланова учесника у салдирању.

Када је износ нето новчаног дуговања (обавеза) члана за одређени датум и валуту салдирања већи од нето новчаних потраживања (потражна страна), нето позиција је негативна (једна нето обавеза).

Када је износ нето новчаног потраживања члана за одређени датум и валуту салдирања већи од нето новчаног дуговања (обавеза) члана, нето позиција је позитивна (једно нето потраживање).

На крају сваког радног дана, након времена извршених прописаних и могућих исправки података, централни регистар израчунава потенцијалне пројектоване обавезе и потраживања за наредна два радна дана, које чланови могу преузети преко web апликације централног регистра.

Пре почетка првог циклуса салдирања и у току дана пре сваког циклуса салдирања, врше се провере стања новчаних средстава на обрачунским рачунима чланова код Централног регистра и стање финансијских инструмената на рачунима клијената код чланова који имају рачуне у систему Централног регистра.

После извршеног обрачуна и утврђеног нето стања обрачунских рачуна чланова Централног регистра, врши се означавање трансакција које имају одговарајуће стање на обрачунским новчаним рачунима и трансакција којима недостају новчана средства за салдирање.

47д Кад се стекну сви услови за салдирање, односно када је извршена конфирмација свих порука MT295 у трансакцијама, када на рачуну продаваца постоји довољна количина финансијских инструмената и на рачунима купаца постоји довољно новчаних средстава за салдирање, у складу са Терминским планом рада Централни регистар:

- 1) извршава књижења и ажурирања обрачунских новчаних рачуна и налога;
- 2) извршава пренос финансијских инструмената у складу са инструкцијама у закључницама;
- 3) врши повраћај вишка динарских средстава са свог рачуна у ртгс платном систему народне банке србије на наменске динарске рачуне чланова у банкама (поруком MT103 у *swift* формату);
- 4) формира и доставља члановима електронске поруке MT900/MT910 о задужењу/одобрењу новчаних средстава;
- 5) обавештава члана, слањем динарског извода, електронском поруком MT950 у *swift* формату о променама на новчаним рачунима, који се могу преузети путем корисничке веб апликације и путем *ftp* сервера Централног регистра;
- 6) креира изводе финансијских инструмената, који се могу преузети путем корисничке WEB апликације и путем *ftp* сервера Централног регистра.

47ђ Сва средства примљена на динарски новчани рачун Централног регистра у РТГС платном систему Народне банке Србије морају бити одмах након салдирања, а најкасније до краја радног дана, пренета члановима Централног регистра, тако да салдо овог рачуна на крају дана буде нула.

Налогe за пренос, односно повраћај девизних средстава са рачуна члана у Централном регистру на његов рачун код инокоресподентне банке, уноси члан Централног регистра преко WEB апликације.

Централни регистар резервише новчана средства у назначеном износу и формира и прослеђује члану централног регистра електронску поруку МТ295, на коју је члан дужан да одговори са електронском поруком МТ202.

Након потврде поруке, Централни регистар доставља налог за пренос девизних средстава Народној банци Србије у складу са унетим инструкцијама члана. Народна банка Србије обавештава Централни регистар о променама на рачуну путем електронског фајла.

Учитавањем електронског фајла у систему Централног регистра врши се ажурирање стања обрачунског рачуна члана и брисање резервације средстава.

Централни регистар обавештава члана о променама на рачуну преко девизног извода (електронска порука у swift формату МТ950).

47е Централни регистар неће спровести пренос финансијских инструмената и новчаних средстава, односно трансакција добија статус неизвршене трансакције, у случају да:

- 1) на рачуну продавца не постоји довољна количина финансијских инструмената; односно на рачуну купца не постоји довољно новчаних средстава;
- 2) постоје заложног права на финансијским инструментима, осим у случају активирања залоге и принудног откупа акција;
- 3) постоји судска или друга блокада финансијских инструмената;
- 4) у другим случајевима у складу са законом.

Члан Централног регистра је дужан да документацију коју му је доставио клијент и на основу које он даје налоге за пренос и плаћање, да на увид Централном регистру, на његов захтев.

Члан 45.

У тачки 50. став 1. уместо речи: „и брисања предузетника из регистра привредних субјеката“ уписују се речи: „или по другом основу у складу са законом.“.

Став 4. подтачка 4) и став 5. бришу се.

Члан 46.

У тачки 53. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„У случају да, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, одбор директора, односно надзорни одбор ако је управљање друштвом дводомно, донесе одлуку да се не врши процена вредности неновчаног улога, издавалац, поред прописане документације и поменуте одлуке, Централном регистру доставља и:

- 1) потврду председника одбора директора, односно надзорног одбора ако је управљање друштвом дводомно, која обавезно садржи елементе прописане чланом 58. закона о привредним друштвима;

2) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији потврде председника одбора директора, односно надзорног одбора.“.

Досадашњи ставови 3. и 4. постају 4. и 5.“

Члан 47.

У тачки 55. став 1. у подтачки 5) бришу се речи: „и друштва за управљање инвестиционим фондом;“

Члан 48.

У тачки 60б став 2. подтачка 7) после речи: „издаваоца,“ додаје се реч: „осим“.

Члан 49.

У тачки 60в у ставу 4. речи: „правилником о терминским планом“ замењују се речима „Правилником о терминском плану“.

Члан 50.

У тачки 62. у ставу 1. подтачка 2) после речи: „клијента),“ додају се речи: „осим збирних и кастоди рачуна,“

Члан 51.

У тачки 63. став 5. реч: “дозволу“ замењује се речју: „сагласност“.

Члан 52.

У тачки 65. додаје став 2. који гласи:

„Члан Централног регистра врши унос налога на основу следеће документације:

- 1) купопродајни уговор оверен у складу са законом којим се уређује овера потписа;
- 2) налог за пренос оверен од стране налогодавца;
- 3) потврда члана Централног регистра о обезбеђеним новчаним средствима од стране купца финансијских инструмената.“

Члан 53.

У тачки 66. додаје став 2. који гласи:

„Члан Централног регистра врши унос налога на основу документације из тачке 65. став 2. ових Правила пословања.“.

Члан 54.

У тачки 72. став 1. речи: „чије акције нису укључене на регулисано тржиште, односно МТП“ замењују се речима: „(нејавна друштва, јавна друштва која су у ликвидацији и стечају и акционарска друштва чијим акцијама може да се тргује ван регулисаног тржишта/МТП у складу са законом).“.

У ставу 2. бришу се речи: „које пријављује трансакције финансијским инструментима на ОТП тржишту“, а после речи: „инструмената,“ додају се речи: „којима се тргује на ОТП тржишту,“

Члан 55.

У тачки 88. став 1. подтачка 4) се брише.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„У случају да акционарско друштво стиче сопствене акције ради расподеле запосленима у друштву или повезаном друштву или за награђивање чланова одбора директора, односно извршног и надзорног одбора, али највише до 5% било које класе акција у току пословне године, одлука скупштине акционарског друштва/одбора директора, односно надзорног одбора (под условом да је статутом предвиђено да одбор директора, односно надзорни одбор може да донесе такву одлуку) обавезно садржи, између осталог, и списак лица којима се додељују сопствене акције. уз ову одлуку акционарско друштво доставља изјаву да су издвојене резерве за ове намене.“

Досадашњи став 2, 3. и 4. постају ст. 3, 4. и 5.

Члан 56.

У тачки 89. на крају става 3. додају се речи: „ових Правила пословања.“

Члан 57.

После тачке 90в додаје се тачка 90г која гласи:

„У случају стицања сопствених акција јавног акционарског друштва, укупна номинална вредност, односно рачуноводствена вредност код акција без номиналне вредности тако стечених акција, укључујући и раније стечене сопствене акције, у складу са законским одредбама којим се уређују привредна друштва, не сме да прелази 10% основног капитала друштва.“

Члан 58.

У тачки 93. додаје се став 3. који гласи:

“Документација из става 1. тач. 2) и 3) ове тачке не доставља се у случају смањења капитала услед статусне промене издвајања (издвајање уз оснивање, издвајање уз припајање и мешовито издвајање).“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 59.

У тачки 95. додаје се став 4. који гласи:

„Документација из става 1. тач. 4) и 5) ове тачке не доставља се у случају смањења капитала услед статусне промене издвајања (издвајање уз оснивање, издвајање уз припајање и мешовито издвајање).“

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 60.

У тачки 97. подтачка 2) речи: „три радна дана“ замењују се речима: “пет радних дана“.

Члан 61.

У тачки 104. у ставу 1. мењају се подтачке 1), 3) и 4) тако да гласе:

- 1) захтев члана Централног регистра за (отуђење) сопствених акција;
- 3) изјаву акционарског друштва да се отуђење сопствених акција врши лицима према списку из одлуке о стицању тих акција;
- 4) налог за пренос сопствених акција акционарског друштва; у случају да се налог доставља на електронском медију (CD) примопредаја се врши комисијски на начин прописан тачком 60б ових Правила пословања.“.

Члан 62.

Назив поглавља XVI и тач. 109. - 112ж мењају се и гласе:

„XVI ЗАЛОЖНО ПРАВО НА ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА

Опште одредбе

„109. Централни регистар води Регистар заложног права на финансијским инструментима и врши упис, промену, брисање и активирање уписаног заложног права.

На једном финансијском инструменту може се засновати више заложних права.

Правни основ за упис заложног права на финансијским инструментима може бити одлука суда, јавног извршитеља или другог надлежног органа, уговор о залози, осим уговора о финансијском обезбеђењу, као и други правни основ у складу са законом.

Заложно право на финансијским инструментима настаје тренутком уписа тог права у Регистар заложног права.

Са стицањем заложног права на финансијском инструменту, залогопримац (заложни поверилац), односно извршни поверилац стиче и право на намирење на тим финансијским инструментима.

Кад је заложно право на истим финансијским инструментима уписано у корист више залогопримаца, односно извршних поверилаца, редослед стицања права на намирење одређује се према времену пријема (дан, час и минут) захтева за упис у регистар заложног права.

Централни регистар води евиденцију о времену (дан, час и минут) пријема захтева за упис у Регистар заложног права.

Заложно право на финансијским инструментима има дејство према трећим лицима од дана уписа у регистар заложног права.

Регистар заложног права

110. У Регистар заложног права Централни регистар уписује, поред заложног права насталог на основу уговора, и заложно право извршног повериоца на финансијским инструментима који су предмет извршења, са забраном располагања.

Регистар заложног права садржи:

- 1) податке о залогодавцу и дужнику, када то није исто лице, као и податке о заложном повериоцу или овлашћеном лицу заложног повериоца;
- 2) податке којима се ближе одређују финансијски инструменти који су предмет заложног права;
- 3) податке о износу обезбеђеног потраживања, односно податке о највишем износу будућих или условних потраживања;
- 4) податке о постојању спора о заложном праву или у вези са предметом залогa.

Централни регистар у регистар заложног права уписује следеће податке:

- 1) назив органа који је донео одлуку о извршењу, уколико је то случај;
- 2) пословни број одлуке о извршењу или број уговора;
- 3) датум доношења одлуке о извршењу или уговора;
- 4) матични број и назив издаваоца финансијског инструмента;
- 5) CFI код и ISIN број финансијског инструмента;
- 6) бројност финансијских инструмената;
- 7) матични број, пословно име или име и презиме, адресу пребивалишта, односно седишта дужника и залогодавца, када то није исто лице;
- 8) матични број, пословно име или име и презиме, адресу пребивалишта, односно седишта залогопримца;
- 9) висину потраживања;
- 10) матични број, пословно име или име и презиме, адресу пребивалишта, односно седишта овлашћеног лица залогопримца, уколико га има;
- 11) забележбу спорова о заложном праву или у вези са предметом залогa.

Подаци за домаће физичко лице су име, презиме, јединствени матични број грађана и место у коме то лице има пребивалиште, односно боравиште, а за страног физичко лице су име, презиме, број пасоша и земљу издавања пасоша.

Подаци за домаће правно лице су пословно име, матични број и седиште, а за страног правно лице су пословно име, седиште, ознаку под којом се то правно лице води у страном регистру привредних субјеката и назив државе у којој се налази његово седиште. У Регистар заложног права Централни регистар уписује и све промене података који су уписани.

Подаци из Регистра заложног права који се објављују

111. Централни регистар на својој интернет страници објављује следеће податке из Регистра заложног права:

- 1) име и презиме дужника, односно залогодавца;
- 2) врсту и број финансијских инструмената који су предмет заложног права;
- 3) висину обезбеђеног потраживања;
- 4) забележбу спорова о заложном праву или у вези са предметом залогa.

Упис заложног права на финансијским инструментима на основу уговора

112. Залогопримац, дужник или залогодавац, уколико то није исто лице, подноси Централном регистру захтев за упис заложног права у Регистар заложног права, са следећом документацијом:

- 1) уговор о залози, који може бити посебан уговор или саставни део другог уговора између залогопримца и залогодавца, оверен у складу са законом којим се уређује овера потписа;
- 2) други уговор из кога произилази уговор о залози;
- 3) уговор о јемству или други уговор уколико залогодавац и дужник нису исто лице;
- 4) попуњен оригинал налога за пренос финансијских инструмената са власничког на заложни рачун залогодавца, односно оригинал налога за упис на заложни рачун залогодавца, у случају да већ постоји уписано заложно право, потписан од стране залогодавца.

Централни регистар уписом заложног права уписује забрану располагања или ограничење појединих права из заложених финансијских инструмената, уколико уговор о залози садржи све појединости о праву чије се располагање ограничава у складу са законом.

Централни регистар уписује право на исплату дивиденде, купона и анuitета у корист залогопримца, уколико је то уговором о залози предвиђено.

Форма налога из става 1. тачка 4) ове тачке објављује се на интернет страници Централног регистра и приликом подношења мора да садржи све прописане елементе за упис, укључујући и евентуална ограничавања права залогодавца.

Упис у Регистар заложног права се обавља тако што се финансијски инструменти преносе са власничког рачуна финансијских инструмената залогодавца на његов заложни рачун финансијских инструмената, на основу одговарајућег правног основа.

Уколико на предметним финансијским инструментима већ постоји уписано заложно право по основу уговора, упис новог заложног права се обавља на предметном заложном рачуну финансијских инструмената залогодавца/извршног дужника.

Уговор о залози

112а Уговор о залози нарочито садржи:

- 1) датум закључења;
- 2) податке о заложном повериоцу, дужнику и залогодавцу, ако дужник и залогодавац нису исто лице, и то: име и презиме/пословно име или назив тих лица, адресу пребивалишта/седишта, матични број и порески идентификациони број, ако постоји;
- 3) врсту и количину финансијских инструмената који су предмет заложног права;
- 4) износ и друге податке о потраживању које се обезбеђује.

Уговор о залози који је предмет уписа у Регистар заложног права односи се на једног залогодавца и једног залогопримца.

Престанак заложног права на основу уговора

112б Заложно право престаје и брише се из Регистра заложног права на захтев залогопримца, залогодавца или дужника:

- 1) исплатом дуга или на други начин;
- 2) када поверилац и дужник постану исто лице.

заложно право престаје и брише се из Регистра заложног права без захтева, у складу са законом:

- 1) ако издавалац или финансијски инструмент престане да постоји;
- 2) уколико се изврши активирање залогe продајом заложених финансијских инструмената ради намирења повериоца или намирењем повериоца присвајањем заложених финансијских инструмената;
- 3) откупом акција у поступку принудног откупа;
- 4) продајом у стечајном поступку;
- 5) у другим случајевима предвиђеним законом.

Залогопримац, дужник или залогодавац, уколико то није исто лице, доставља Регистру заложног права захтев за брисање заложног права, са документацијом:

- 1) изјава залогопримца, оверену у складу са законом којим се уређује овера потписа, којом дозвољава брисање заложног права, а која садржи податке о предметном заложном праву, односно податке о финансијским инструментима за које је потребно извршити брисање, правоснажна судска одлука или други одговарајући документ из којег проистиче да је заложно право престало;
- 2) попуњен оригинал налога за пренос финансијских инструмената са заложног на власнички рачун финансијских инструмената, односно оригинал налога за брисање заложног права у случају да већ постоји уписано заложно право другог повериоца, потписан од стране залогодавца;
- 3) посебно овлашћење, уколико захтев за брисање заложног права подноси овлашћено лице у име залогопримца.

Форма налога из става 3. тачка 2) ове тачке објављује се на интернет страници Централног регистра и приликом подношења мора да садржи све прописане елементе за упис.

Намирење на основу уговора

112в Уколико потраживање залогопримца не буде намирено о доспелости, залогопримац покреће поступак намирења слањем обавештења дужнику/залогодавцу (у даљем тексту: обавештење залогодавцу) о намери да своје потраживање намири у складу са уговором, из вредности продатих заложених финансијских инструмената или присвајањем заложених финансијских инструмената.

Намирење почиње најраније истеком рока од осам дана од дана слања обавештења залогодавцу, препорученом пошиљком на адресу дужника, односно залогодавца из уговора.

Лице које стекне финансијске инструменте у поступку намирења (куповином финансијских инструмената или присвајањем заложених финансијских инструмената) стиче право својине на тим финансијским инструментима без терета.

Намирење присвајањем финансијских инструмената заложеных на основу уговора

112г Намирење присвајањем финансијских инструмената (стицање права својине на финансијским инструментима) је могуће само ако су залогодавац и залогопримац изричито уговорили то присвајање у уговору који је био основ за упис заложног права, као и начин утврђивања вредности средстава обезбеђења у том случају.

У случају из става 1. ове тачке, залогопримац доставља Централном регистру захтев за присвајање и следећу документацију:

- 1) попуњен оригинал налога за пренос финансијских инструмената са заложног рачуна залогодавца на власнички рачун залогопримца;
- 2) обавештење о начину утврђивања вредности финансијских инструмената;
- 3) обавештење залогодавцу са доказом да је послато препорученом пошиљком одређеног датума.

Форма налога из става 2. тачка 1) ове тачке објављује се на интернет страници Централног регистра и приликом подношења мора да садржи све прописане елементе.

Након пријема захтева и прописане документације и након истека рока од најмање осам дана од дана слања обавештења залогодавцу, Централни регистар врши пренос заложеных финансијских инструмената са заложног рачуна финансијских инструмената залогодавца на власнички рачун финансијских инструмената залогопримца.

Предмет присвајања не могу бити сопствене акције залогодавца.

По завршеном преносу из става 4. ове тачке, Централни регистар ажурира регистар залогe и објављује на својој интернет страници обавештење о извршеном намирењу на одређеним финансијским инструментима.

Намирење продајом финансијских инструмената заложеных на основу уговора

112д Намирење продајом заложеных финансијских инструмената је могуће ако су се залогодавац и залогопримац о томе споразумели уговором који је био основ за упис заложног права.

У случају из става 1. ове тачке, залогопримац или члан који је одређен за продају од стране залогопримца доставља Централном регистру захтев за пренос ради продаје предметних финансијских инструмената на заложни рачун залогодавца код тог члана и обавештење залогодавцу са доказом да је послато препорученом пошиљком одређеног датума.

Након провере испуњености услова из става 2. ове тачке, Централни регистар врши пренос заложеных финансијских инструмената на заложни рачун залогодавца отворен код члана Централног регистра који је одређен за продају од стране залогопримца, са подацима о свим повериоцима који су уписани на предметним финансијским инструментима у Регистру заложног права.

Поступак продаје финансијских инструмената заложенних на основу уговора ради намирења

112ђ Поступак продаје заложенних финансијских инструмената којима се тргује на регулисаном тржишту/мтп-у покреће члан Централног регистра који је одређен за продају уношењем налога за продају у информациони систем регулисаног тржишта/мтп, а у складу са налогом за продају залогопримца.

Залогопримац организује процену вредности заложенних финансијских инструмената, којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, уколико уговором о залози није одређена вредност тог финансијског инструмента, односно начин утврђивања вредности.

Продају заложенних финансијских инструмената којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп организује залогопримац преко члана Централног регистра, уколико другачије није предвиђено уговором о залози.

Залогопримац закључује са купцем уговор о продаји финансијских инструмената, који се оверава у складу са законом којим се уређује овера потписа.

Члан Централног регистра који је одређен за продају од стране залогопримца, у складу са документацијом прописаном тач. 65, 66. и 72. ових Правила пословања, уноси налог за пренос финансијских инструмената којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп-а преко корисничке WEB апликације Централног регистра.

Салдирање продатих заложенних финансијских инструмената врши се по ДВП принципу (*delivery versus payment-dvp*), с тим што се новчана средства преносе на новчани рачун члана Централног регистра који је спровео поступак продаје финансијских инструмената.

Члан Централног регистра је у обавези да новчана средства од продатих финансијских инструмената одмах пренесе на новчани рачун залогопримца, с тим што је дужан да води рачуна о наплати свих поверилаца по редоследу стицања заложног права у Регистру заложног права.

Уколико је продајом заложенних финансијских инструмената добијени новчани износ већи од износа дуга (главно потраживање, камата и трошкови око остварења наплате потраживања), залогопримац је дужан да ту разлику исплати залогодавцу наредног радног дана од дана пријема новчаних средстава, у супротном плаћа залогодавцу прописану затезну камату за период од дана намирења до дана исплате разлике.

Члан Централног регистра, који је одређен за продају од стране залогопримца, дужан је да, по извршеној продаји, преко корисничке WEB апликације ажурира податке о количини продатих финансијских инструмената, залогопримцу, правном основу, као и да Централном регистру достави обавештење о извршеном намирењу.

По пријему обавештења из става 9. ове тачке, Централни регистар ажурира Регистар залогe и објављује на својој интернет страници предметно обавештење.

Измене и допуне података о уписаном уговорном заложном праву

112е Залогопримац, залогодавац или дужник подноси централном регистру захтев за измену постојећих или брисање неких од евидентираних података о уписаном заложном праву у Регистру заложног права са анексом уговора о залози или другим документом који се односи на захтевану измену, допуну или брисање, оверен у складу са законом којим се уређује овера потписа.

Измене и допуне које се односе на промену правног основа или предмета заложног права имају карактер новог уписа.

Забележба спора у вези са заложним правом

112ж У Регистар заложног права Централни регистар уписује забележбу спора по тужби за брисање заложног права или другог спора у вези са заложним правом, а на захтев лица које докаже свој законски интерес.

За брисање забележбе спора лице које докаже свој законски интерес прилаже правоснажну одлуку суда или поравнање којим је предметни спор окончан.“.

Члан 63.

Након тачке 112ж додаје се наслов и нове тач. 112з -112н, који гласе:

„Исплате по основу финансијских инструмената на којима је уписано заложно право

112з Централни регистар врши исплату (пренос новчаних средстава) по основу финансијских инструмената на којима је уписано заложно право (главница, дивиденда, купони/ануитети) на рачун члана који води рачун залогодавца.

Уколико је уговором о залози предвиђено да залогопримац има право на новчана средства по основу дивиденде, купона/ануитета, залогодавац је дужан да, по пријему исплате из става 1. ове тачке, пренесе новчана средства залогопримцу.

У случају намирења, када је покренут поступак продаје финансијских инструмената на којима је уписано заложно право, а продаја још није извршена, Централни регистар на захтев залогопримца врши исплату новчаних средстава по основу дивиденде, купона/ануитета и главнице на рачун члана који је покренуо поступак продаје заложених финансијских инструмената, уколико другачије није договорено уговором о залози.

Упис заложног права и забране располагања на финансијским инструментима на основу одлуке суда / јавног извршитеља

112и Централни регистар врши упис заложног права и забране располагања на финансијским инструментима у Регистар заложног права у складу са одлуком суда, односно јавног извршитеља.

У случају да се одлука суда, односно јавног извршитеља односи на више поверилаца, потребно је да та одлука садржи тачан број финансијских инструмената који су предмет извршења по сваком повериоцу појединачно.

Захтев за упис заложног права и забрану располагања на основу одлуке суда/јавног извршитеља Централном регистру може да достави тај надлежни орган, поверилац или дужник у оригиналу или овереној копији.

Централни регистар уписује заложно право и забрану располагања преносом предметних финансијских инструмената са власничког рачуна финансијских инструмената извршног дужника на заложни рачун извршног дужника, односно врши упис на заложном рачуну извршног дужника у случају да постоји већ уписано заложно право по другом правном основу.

Уколико подноси захтев за упис заложног права и забране располагања за више од десет извршних дужника, јавни извршитељ доставља податке Централном регистру о извршним дужницима, повериоцима, предметним финансијским инструментима и правном основу на CD-у, у форми прописаној од стране Централног регистра.

Брисање уписа заложног права и забране располагања у складу са одлуком суда, односно јавног извршитеља

112ј Централни регистар врши брисање уписаног заложног права и забране располагања на финансијским инструментима на основу захтева и правоснажног решења или закључка суда, односно јавног извршитеља.

Захтев за брисање заложног права и забрану располагања може да достави тај надлежни орган, поверилац или дужник, са правоснажним решењем или закључком суда, односно јавног извршитеља, у оригиналу или овереној копији.

Уколико подноси захтев за брисање заложног права и забране располагања за више од десет извршних дужника, јавни извршитељ доставља податке Централном регистру о извршним дужницима, повериоцима, предметним финансијским инструментима и правном основу на CD-у, у форми прописаној од стране Централног регистра.

Продаја заложених финансијских инструмената и намирење извршних поверилаца

112к Централни регистар омогућава продају заложених финансијских инструмената члану Централног регистра који је у складу са одлуком суда, односно јавног извршитеља одређен за продају предметних финансијских инструмената, а на основу захтева који тај члан упућује Централном регистру.

Централни регистар врши пренос заложених финансијских инструмената на заложни рачун извршног дужника код члана Централног регистра, са подацима о свим повериоцима који су уписани на предметним финансијским инструментима у Регистру заложног права.

Уколико члан подноси захтев за продају заложених финансијских инструмената за више од десет извршних дужника, члан доставља податке Централном регистру о извршним

дужницима, повериоцима, предметним финансијским инструментима и правном основу на CD-у, у форми прописаној од стране Централног регистра.

Поступак продаје заложенних финансијских инструмената којима се тргује на регулисаном тржишту/МТП-у, покреће се уношењем налога за продају у информациони систем регулисаног тржишта/МТП који уноси члан Централног регистра одређен за продају, у складу са одлуком суда/јавног извршитеља.

Продају заложенних финансијских инструмената, којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп, организује јавни извршитељ у складу са законом којим се регулише извршење и обезбеђење.

Члан Централног регистра који је одређен за продају дужан је да води рачуна о наплати свих поверилаца по редоследу стицања заложног права у Регистру заложног права, и да обавести суд/јавног извршитеља, пре уноса налога за пренос, о свим уписаним забранама располагања и заложном праву на предметним финансијским инструментима.

Салдирање продатих заложенних финансијских инструмената врши се по ДВП принципу (*delivery versus payment-dvp*), с тим што је члан Централног регистра у обавези да новчана средства од продатих финансијских инструмената одмах пренесе на новчани рачун који је одредио суд, односно јавни извршитељ.

Након извршене продаје финансијских инструмената, на купца се преносе финансијски инструменти без терета.

Члан Централног регистра, који је одређен за продају, дужан је да, по извршеној продаји, преко корисничке WEB апликације ажурира податке о количини продатих финансијских инструмената, залогопримцу, правном основу, као и да Централном регистру достави обавештење о извршеном намирењу.

Измене и допуне података о уписаном заложном праву и забрани располагања на основу одлуке суда/ јавног извршитеља

112л Централни регистар врши измену постојећих или брисање неких од евидентираних података о уписаном заложном праву и забрани располагања на основу одлуке суда, односно јавног извршитеља, којом се врши измена одлуке која је била основ за упис заложног права и забране располагања.

Захтев за измену и допуну података из става 1. ове тачке може да достави тај надлежни орган, поверилац или дужник, са предметном одлуком суда, односно јавног извршитеља у оригиналу или овереној копији.

Упис, измена и брисање заложног права на основу посебног прописа

112љ Централни регистар врши упис, измену и брисање заложног права насталог у складу са посебним прописом на основу захтева и одговарајуће документације предвиђене тим прописом, које доставља надлежни орган.

Продаја заложенних финансијских инструмената у власништву стечајног дужника

112м Стечајни управник подноси захтев Централном регистру да омогући продају заложених финансијских инструмената у власништву стечајног дужника.

У захтеву из става 1. ове тачке стечајни управник одређује члана Централног регистра који ће извршити продају предметних финансијских инструмената и доставља копију решења о именовању за стечајног управника.

Продаја из става 1. ове тачке врши се сходном применом одредаба о продаји заложених финансијских инструмената у поступку намирења.

Члан Централног регистра је у обавези да новчана средства од продатих финансијских инструмената одмах пренесе на новчани рачун у складу са инструкцијом стечајног управника.

Остале забележбе спора

112н Поред забележбе спора у вези са заложним правом из тачке 112ж ових Правила пословања, Централни регистар уписује, мења и брише обавештење о постојању забележбе спора у вези са одређеним акционаром на захтев било ког лица, који се доставља лично, редовном или електронском поштом.

Уз захтев се доставља копија правоснажне одлуке суда или поравнање које се односи на предмет забележбе.

Предметна забележба се објављује на интернет страници централног Регистра у статистици власништва код одређеног акционара.

По извршеном упису, промени или брисању забележбе подносиоцу захтева централни регистар доставља обавештење о извршеном упису, промени или брисању редовном или електронском поштом.

Члан 64.

У члану 116. став 4. подтачка 3) мења се и гласи:

„3) исплату и испис дужничких финансијских инструмената пре рока, о року и након рока доспећа,“

Члан 65.

У тачки 117. став 5. речи: „упућује“ замењује се са речју: „омогућава“, а реч: „списак“ замењује се речима: „преко WEB апликације, преузимање списка“.

Члан 66.

У тачки 117а став 1. испред речи: „На дан“ додаје се реч: „Најкасније“.

Члан 67.

После тачке 117е и после подналова „Исплата дужничких финансијских инструмената, каматних купона, ануитета и превремени откуп“ додаје се тачка 117ж која гласи:

„Исплата купона, ануитета и главнице врши се о року доспећа или пре рока доспећа, уколико је то предвиђено одлуком издаваоца, законитим имаоцима дужничких хартија од вредности, који су евидентирани као такви на радни дан пре дана исплате (*record date*).“

Члан 68.

После тачке 127. додаје се ново поглавље „XVIIIА“ са тач. 127а- 127ђ, које гласи:

„XVIIIА КОНАЧНОСТ ПОРАВНАЊА

127а Сагласно одредбама Закона о тржишту капитала Централни регистар је систем за салдирање хартија од вредности и организатор тог система.

127б Налогом за пренос, у смислу закона којим се уређује тржиште капитала и у смислу ових Правила, сматра се:

- 1) исправан фајл са инструкцијама за салдирање који Централном регистру доставља регулисано тржиште/МТП, Управа за јавни дуг, Народна банка Србије и члан Централног регистра;
- 2) исправан налог са инструкцијама за салдирање који уноси члан Централног регистра преко корисничке WEB апликације Централног регистра;
- 3) исправан и уредан захтев са инструкцијама за салдирање који Централном регистру доставља члан Централног регистра.

127в Тренутак прихватања налога за пренос је тренутак:

- 1) читавања фајла из тачке 127б подтачка 1) ових Правила пословања у систем за салдирање Централног регистра;
- 2) уноса налога из тачке 127б подтачка 2) ових Правила пословања преко корисничке WEB апликације Централног регистра;
- 3) пријема захтева са инструкцијама за салдирање из тачке 127б подтачка 3) ових Правила пословања у Централном регистру.

127г Тренутак неопозивости налога за пренос је:

- 1) тренутак прихватања - за трансакције из тачке 127б подтачка 1) ових Правила пословања;
- 2) тренутак потврде поруке МТ295 - за налоге за пренос финансијских инструмената и новчаних средстава по ДВП принципу (*delivery versus payment – dvp*) из тачке 127б подтач. 2) и 3) ових Правила пословања;
- 3) тренутак прихватања - за налоге за пренос финансијских инструмената по ФОП принципу (*free of payment – fop*) и по ДВД принципу (*delivery versus delivery – dvd*) из тачке 127б подтач. 2) и 3) ових Правила пословања;
- 4) тренутак извршења налога за плаћање у RTGS платном систему Народне банке Србије (МТ103) у корист рачуна Централног регистра отвореног код Народне банке Србије - за налоге за пренос динарских новчаних средстава без преноса финансијских инструмената (*payment free of delivery – pfod*);
- 5) тренутак пријема одговарајућег фајла Народне банке Србије о извршеном налогу за плаћање у корист рачуна Централног регистра отвореног код Народне банке Србије - за налоге за пренос девизних новчаних средстава без преноса финансијских инструмената (*payment free of delivery – pfod*).

Члан може једнострано да откаже налог за пренос до тренутка неопозивости, осим налога за пренос из тачке 127б тачка 1) ових Правила пословања.

После тренутка неопозивости до тренутка салдирања, налог за пренос је могуће отказати уколико су сагласни сви учесници у трансакцији, осим налога за пренос из тачке 127б тачка 1) ових Правила пословања.

127д Налог за пренос је коначан у тренутку његовог салдирања у Централном регистру.

127ђ По сазнању да је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра који је једна од страна у трансакцији или посредник у трансакцији, Централни регистар блокира прихватање налога за пренос тог члана који су достављени после тренутка наступања те неспособности.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање пре блокирања, а још нису постали неопозиви, такви налози биће отказани, без обзира да ли је налог за пренос прихваћен у систем салдирања пре или након наступања неспособности.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање пре тренутка наступања неспособности измиривања обавеза члана Централног регистра, а постали су неопозиви пре блокирања, такви налози се салдирају у складу са овим Правилима пословања.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање после сазнања Централног регистра да је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра, а постали су неопозиви пре блокирања, такви налози ће бити уклоњени из система за салдирање.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање после тренутка наступања неспособности измиривања обавеза члана Централног регистра, а пре сазнања Централног регистра да је та неспособност наступила, а постали су неопозиви пре блокирања, такви налози се салдирају уколико постоје услови за салдирање до краја дана када је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра. Уколико не постоје услови за салдирање до краја тог дана, налози за пренос се уклањају из система за салдирање.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање после сазнања Централног регистра да је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра, такви налози ће бити салдирани на захтев стечајног управника тог члана или на захтев другог надлежног органа.

У случају су налози за пренос уклоњени/отказани у складу са одредбама ове тачке, Централни регистар врши повраћај новчаних средстава у складу са инструкцијама надлежног органа и обавештава све стране у трансакцији, Народну банку Србије, Комисију за хартије од вредности и регулисано тржиште/мтп уколико се ради о трансакцији закљученој на том тржишту.

Члан 69.

Тачка 138. мења се и гласи:

„Централни регистар, самостално или ангажовањем трећих лица, израђује информациона решења за потребе обављања послова и за интернет страницу Централног регистра.“

Члан 70.

У тачки 139. став 1. после речи: „Централни регистар,“ додају се речи: „самостално или ангажовањем трећих лица,“.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 71.

Заложно право уписано на рачуну финансијских инструмената клијента који се, у тренутку почетка примене ових Правила пословања, води код члана, остаје и даље уписано на истом рачуну финансијских инструмената код тог члана.

Нове уписе (уговорна залога, залога и забрана располагања у извршењу, привремене и претходне мере) на финансијским инструментима клијента из става 1. овог члана врши Централни регистар на одговарајућем рачуну у Централном регистру.

Брисање заложног права из става 1. овог члана врши тај члан, осим у случају када постоји уписано више редоследа уписа, када Централни регистар врши брисање тог заложног права.

Намирење продајом финансијских инструмената из става 1. овог члана обавља члан из става 1. овог члана и када постоји више редоследа уписа.

Члан 72.

Даном почетка примене ових Правила пословања у Регистру залогe се воде сва уписана заложна права.

Члан 73.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања те сагласности.

Члан 74.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра примењују се почев од 05.01.2023. године.

Београд, 05.10.2022. година
10 број 2-9/76-3

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Милан Лучић